

การบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี

Administration for Promotion of the New Theory of Agriculture in Thanyaburi District

กิรณา ราชรี และ สัมพันธ์ พลภักดี

Kirana Resri and Sampan Polpuk

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย

Master of Public Administration Program, Eastern Asian University

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษา (1) สภาพปัจุหของการบริหารจัดการ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีประผลสำเร็จ การศึกษานี้ เน้นการวิจัยเชิงปริมาณ มีแบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมในเขตพื้นที่อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีการสัมภาษณ์แบบลึกลึกลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจุหของการบริหารจัดการ ที่สำคัญคือ อำเภอเมืองเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัจุหการบริหารจัดการด้านความพอประมาณ (2) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ ที่สำคัญ คือ อำเภอควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และ (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จ คือ การที่อำเภอได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, การส่งเสริม, เกษตรทฤษฎีใหม่

Abstract

This research used a mixed method research methodology. The main objectives of this study were to study (1) problems of administration, (2) development guidelines of administration, and (3) main factors of the success of the development guidelines of administration for promotion of the new theory of agriculture of the Thanyaburi District. The research methodology was designed using the quantitative research as the principal. Questionnaires were used to collect data from 400 samples. Descriptive statistics analysis including, frequency, percentage, mean and standard deviation were used to analyze data. In addition, there was a supportive in-depth interview from 5 experts for qualitative data. Findings were as follows: (1) the main administrative problem was that the Thanyaburi District Administration has insufficient personnel working to promote the New Theory of Agriculture, (2) the major development guideline was Thanyaburi District should add more personnel to work

for the promotion of the New Theory of Agriculture, and (3) the main factors of the success of the development guideline was the district should have adequate budget support from public (government) and private sectors to carry out its activities.

Keywords: administration, promotion, the new theory of agriculture

บทนำ

อำเภออัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 แบ่งเขตปกครองทั้งหมดออกเป็น 6 ตำบล ได้แก่ ตำบลบึงยีโถ ตำบลประชาธิปัตย์ ตำบลบึงน้ำรักษ์ ตำบลบึงสนั่น ตำบลผักกุด และ ตำบลรังสิต มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แห่ง ประกอบด้วยเทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 1 แห่ง ได้แก่ เทศบาลนครรังสิต เทศบาลเมืองสนั่นรักษ์ เทศบาลเมืองบึงยีโถ และเทศบาลตำบลอัญบุรี มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 201,789 คน (กรรมการปัจจุบัน, 2559, น. 8)

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2557-2560 ของคณะกรรมการบริหารราชการจังหวัด แบบบูรณาการปทุมธานี ยึดเจตนารณรงค์ของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนบริหารราชการแผ่นดิน แนวทางการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นจังหวัด เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2557-2560 ซึ่งแต่ละส่วนราชการจะต้องนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติการจัดทำด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 16 ในการกำหนดเป็นรายละเอียดของแต่ละโครงการที่จะดำเนินการในแต่ละปี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี อันเป็นการผลักดันให้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2557-2560 ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนด (สำนักงานจังหวัดปทุมธานี, 2557, น 1)

อำเภออัญบุรี มีภารกิจดูแลส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่รักผิดชอบนั้น การบริหารจัดการด้านการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภออัญบุรี ตาม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็เป็นภารกิจที่สำคัญอย่างหนึ่ง เพราะประชาชนอำเภออัญบุรี ยังมีการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ไว้บริโภคในครัวเรือน ลดค่าใช้จ่าย และสำหรับการจำหน่ายส่วนหนึ่ง ในสภาวะปัจจุบัน ประชาชนประสบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีรายได้น้อย มีการแข่งขันสูง ดังนั้น การบริหารจัดการด้านการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ของอำเภออัญบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อความพอดี ประมาณ พึงตน เองได้อย่างมีความสุขตามฐานานุรูปในสังคม

ระบบเกษตรทฤษฎีใหม่ที่จะนำไปสู่การเกษตรยั่งยืน โดยมีรูปแบบที่ดำเนินการมีลักษณะ เป็นระบบเกษตรผสมผสาน (integrated farming system) เป็นระบบการเกษตรที่มีการเพาะปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์ ต่างๆ ชนิดอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ภายใต้การเกี้ยวกูล ประโยชน์ต่อกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยอาศัยหลักการอยู่ร่วมกันระหว่างพืช สัตว์ และสิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันอาจจะอยู่ในรูปความสัมพันธ์ระหว่างพืชกับพืช พืชกับสัตว์ หรือสัตว์กับสัตว์ ที่ระบบเกษตรผสมผสานจะประสบผลสำเร็จได้ จะต้องมีการวางแผนรูปแบบ และดำเนินการ โดยให้ความสำคัญต่อ กิจกรรม แต่ละชนิดอย่างเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางภัยภาพ เศรษฐกิจ สังคม มีการใช้แรงงานเงินทุน ที่ดิน ปัจจัยการผลิตและทรัพยากร ธรรมชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนรู้จักนำวัสดุเหลือใช้จากการผลิต ชนิดหนึ่งมาหุ้น เวียนใช้ประโยชน์กับการผลิตอีกชนิดหนึ่ง กับการผลิตอีกชนิดหนึ่ง หรือหดหายชนิด ภายในเรื่องแบบครัวเรือน ตัวอย่าง กิจกรรมดังกล่าว เช่น การเลี้ยงไก่ หรือสุกร บนบ่อปลา การเลี้ยงปลาในนาข้าว การเลี้ยงผึ้งในสวนผลไม้ เป็นต้น โดยนำแนวทางในการนำหลัก

เศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ เพราะเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การเลี้ยงตัวเองได้ในระดับชีวิตที่ประหยัด มีการผลิตที่เพียงพอ กินไม่อดอย่าง มีการผลิตข้าวบาร์โค้ดพอเพียงประจำปี หลักการของเกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การทำไร่นาสวนผสม และการเกษตรผสมผสาน มีการปลูกพืชผักสวนครัว การทำปุ๋ยหมักปุ๋ยคอกและใช้วัสดุเหลือใช้มาเป็นปัจจัยการผลิตปุ๋ย เพื่อ ลดค่า ใช้จ่าย และบำรุงดิน

ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ อาจเปรียบเทียบ กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งส่งเสริมให้ชุมชนหรือเครือข่าย วิสาหกิจสร้างความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ ในประเทศไทย เช่น บริษัทขนาดใหญ่ ธนาคาร สถาบันวิจัย เป็นต้น ซึ่งความร่วมมือเช่นนี้จะเป็นประโยชน์ในการสืบทอด ภูมิปัญญา แลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี และบทเรียนจากการพัฒนา ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมใหญ่ที่ประกอบด้วยชุมชน องค์กร และธุรกิจต่างๆ ที่ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงกลยุทธ์ เป็นเครือข่ายชุมชนพอเพียงที่เชื่อมโยงกันด้วยหลักไม่เบียดเบี้ยน แบ่งปัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ในที่สุด

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของอำเภอ รัษฎาบุรี เกี่ยวกับด้านการส่งเสริมการเกษตรให้กับประชาชน เนื่องจากพบว่า อำเภอ รัษฎาบุรี มีปัญหาในการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่หลายประการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาสภาพปัจุบันของการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี
- เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี
- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี ประสบผลสำเร็จ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ประกอบด้วย (1) การบริหารจัดการ ผู้ศึกษานำความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” มาจากการให้ความหมายของ นักวิชาการ 5 ท่าน ประกอบด้วย ประกอบด้วย Shermerhorn (1999, pp. G-2) Certo, (2007, p. 555), Taylor (1967, p. 27) Weber (1996, p. 340) และ วิรช วิรัชนิภาวรรณ (2550, น. 2-4) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการบริหารจัดการที่เป็นแนวคิดของผู้ศึกษา สรุปความหมายของการบริหารจัดการได้ว่า หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการของอำเภอ รัษฎาบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่มีจุดมุ่งหมาย นำไปสู่ความเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง แนวทางหรือวิธีการดำเนินการใดๆ ที่อำเภอ รัษฎาบุรี ได้วางแผน ตั้งเป้าหมาย และกำหนดกลยุทธ์ไว้ เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชน และต่อประเทศไทยโดยรวมตามแนวทางการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประจำปี รวมทั้งการนำร่องแนวคิดการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ รัษฎาบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (2) การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ผู้ศึกษาได้นำความหมายของคำว่า “การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่” มาจากแนวคิดของ วัชรา ไชยสาร (2546, น. 51 - 52) มาใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดความหมายของการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่เป็นแนวคิดในการศึกษา สรุป ความหมายได้ว่า การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ หมายถึง กระบวนการที่หน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานหลักใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโดยการสนับสนุนทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทรัพยากรที่จำเป็นอื่นๆ ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ดำเนินการ ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาโดยสมัครใจ การให้ประชาชนเข้าร่วมกับกระบวนการตัดสินใจในการดำเนินงานของภาครัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ

ข้อมูลริบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ประชาชน โดยอำเภอห้วยขลุบุรีมีการบริหารจัดการด้านการให้ความรู้ ทักษะ เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ตลอดจนเทคโนโลยีที่จำเป็นในการดำเนินการเกี่ยวกับการทำเกษตรกรรมให้แก่ ประชาชนในเขตรับผิดชอบ อีกทั้งการจัดหาตัวครองรับ ผลิตผลการเกษตร หากประชาชนสามารถผลิตได้มากก็เกิน กว่าการบริโภคในครัวเรือนก็จะนำมาจำหน่ายต่อไป

ทฤษฎี ผู้ศึกษานำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบด้วย (1) ความพอประมาณ (2) ความมีเหตุผล (3) การมีภูมิคุ้มกัน (4) การมีความรู้ (5) การมีคุณธรรม ผู้ศึกษาได้นำเป้าหมายของเศรษฐกิจ พอเพียง 5 ด้านหลักมาตั้งเป็นกรอบสำคัญในการศึกษา ครั้งนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ, 2555, น. 17)

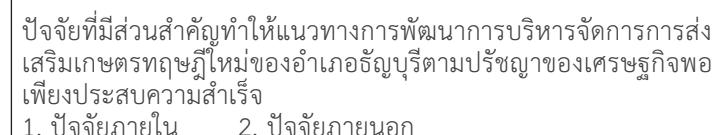
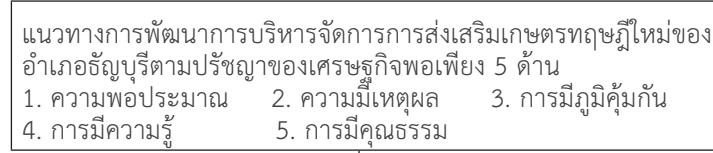
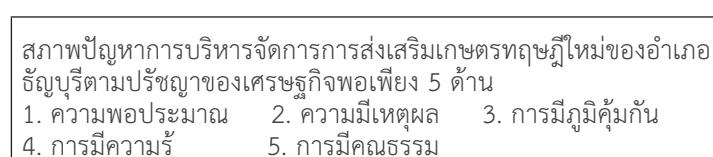
งานวิจัยของวารุณี ชินวินิจกุล (2549, น 69) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาชุมชนไม่เรียง อำเภอหวาน จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำชุมชนใช้ กระบวนการสร้างปัญญาเป็นเครื่องมือการพัฒนาและให้ โอกาสคน ซึ่งจะต้องสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพของชุมชน ด้วยการนำเอาวิถีการใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่มีอยู่ ทั้งนี้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกระบวนการเรียนรู้ของ ชุมชนไม่เรียง ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้กับคน ความรู้ ทรัพยากร การพื้นที่ความสัมพันธ์ในอดีตของตนในชุมชนให้กลับคืน

โดยวิจารของการพัฒนาจะดำเนินการไปตามครรลอง ธรรมชาติ เพื่อให้คนเกิดความมั่นใจในการแก้ไขปัญหา ด้วยตนเอง ใช้องค์กรชุมชนและเครือข่ายเป็นศูนย์กลาง ของการพัฒนาการเรียนรู้ และใช้แนวทางการพัฒนาธุรกิจ ชุมชนแบบครบวงจรเป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่รากคิด ของการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อความพอเพียงอย่างแท้จริง

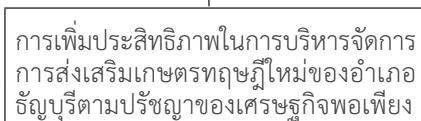
กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย กรอบแนวคิดหลักส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อสภาพปัญหาการบริหาร จัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอห้วยขลุบุรีตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (2) ปัจจัยที่มีส่วน สำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่ง เสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอห้วยขลุบุรีตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตร ทฤษฎีใหม่ของอำเภอห้วยขลุบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอ เพียงประสบผลสำเร็จ แบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัย ภายนอก สำหรับกรอบแนวคิดหลักในส่วนที่เป็นตัวแปร ตาม คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านส่ง เสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอห้วยขลุบุรีตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ดังภาพ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยใช้การการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูล 3 ประเภท ได้แก่ (1) เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง (2) เก็บข้อมูลปริมาณจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และ (3) จากการสังเกต พฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอรัษฎาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอรัษฎาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎา จังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 ตำบล มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 94,335 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2559)

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้แทนของประชากรตั้งกล่าวที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งในที่นี้ หมายถึง ประชากรในเขตพื้นที่อำเภอรัษฎา จังหวัดปทุมธานี ที่ถูกเลือกเป็นตัวแทนในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1967, n. 398) โดยตั้งค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 หรือที่ระดับความเชื่อมั่น 95.00 %

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจงบุคคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบลึกเฉลี่ยวัชญาณ จำนวน 5 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเสริมการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม แบบมาตราประมิณค่า หรือมาตราส่วนประมิณค่า (rating scale) 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย ตามแบบของ Likert (1961, n. 166-169) ที่ผ่านการทดสอบค่าความเที่ยงตรง (IOC) ที่ระดับ 0.86 และค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ที่ระดับ 0.93 เป็นเครื่องมือในการเก็บการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แนวลึกแบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือสัมภาษณ์เฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ 3 วิธี คือ (1) จากเอกสารเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ครอบแนวคิดการวิจัย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง และการสร้างแบบสอบถาม และนำไปใช้ในการสรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ (2) เก็บข้อมูลปริมาณจากการวิจัยสนามโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมบูรณ์กลับมาได้ 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ต่อจากนั้น ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งเพื่อนำเข้าสู่การดำเนินการตาม ขั้นตอนของการศึกษาต่อไป และ (3) เก็บข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เป็นการวิเคราะห์แสดงผลการศึกษาในรูปของตารางประกอบกับการใช้รูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอรัษฎาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 1) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.87$, $SD=0.456$) ต่อภาพรวมสภาพปัญหาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอรัษฎาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน โดยมีค่า

เฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านความพอประมาณ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.28$, $SD=0.696$) (2) ด้านการมีคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.92$, $SD=0.883$) (3) ด้านการมีความรู้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.88$, $SD=0.876$) (4) ด้านความมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.75$, $SD=0.521$) และ (5) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับน้อย ($\bar{X}=1.55$, $SD=0.760$) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 2) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเห็นด้วย

ตาราง 1

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน และค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยรวมจากมากไปน้อย

ปัญหา	แนวทางการพัฒนา
ค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ด้าน (SD)	1.82 (0.686)
ค่าเฉลี่ยรวมแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย (SD)	1.82 (0.686)
1. ด้านความพอประมาณ 2.28 (0.696) ได้แก่ คำถามที่ว่า “อำเภอมีเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน”	1. ด้านความพอประมาณ 1.98 (0.819) ได้แก่ คำถามที่ว่า “การส่งเสริมการเกษตรของอำเภอ มีความต่อเนื่องในการส่งเสริม ทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง”
2. ด้านการมีคุณธรรม 1.92 (0.883)	2. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน 1.83 (0.693)
3. ด้านการมีความรู้ 1.88 (0.876)	3. ด้านความมีเหตุผล 1.80 (0.691)
4. ด้านความมีเหตุผล 1.75 (0.521)	4. ด้านการมีความรู้ 1.74 (0.702)
5. ด้านการมีภูมิคุ้มกัน 1.55 (0.760)	5. ด้านการมีคุณธรรม 1.74 (0.795)

3. ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ 3) พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.622$) ต่อภาพรวมปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหาร

ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.686$) ต่อภาพรวมแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ (1) ด้านความพอประมาณ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.98$, $SD=0.819$) (2) ด้านการมีภูมิคุ้มกัน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.83$, $SD=0.693$) (3) ด้านความมีเหตุผล กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.80$, $SD=0.691$) (4) ด้านการมีความรู้ กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.74$, $SD=0.702$) และ (5) ด้านการมีคุณธรรม กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.74$, $SD=0.795$) ตามลำดับ ดังตาราง 1

สนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชน ได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง (2) ด้านปัจจัยภายใน กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.76$, $SD=0.696$) ว่า การที่เจ้าหน้าที่ของอำเภอ และส่วนงานที่เกี่ยวข้อง มีความรู้และความสามารถอย่างเพียงพอในการส่งเสริม การเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่างถูกต้อง ถูก วิธี และสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมถึงสามารถ สร้างเสริมให้เกษตรกรรมสามารถเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายเพื่อ ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

ผลจากการสัมภาษณ์แนวลึกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ปรากฏว่า

1. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการบริหาร จัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรี ตามปัจจัยของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า อำเภอธัญบุรีมีเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริมการเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน นอกราชการนี้ อำเภอไม่ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตร ทฤษฎีใหม่แบบปลดสารพิษ หรือเพื่อความปลอดภัยของ ตนเองและผู้บริโภค

2. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ บริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอ ธัญบุรีตามปัจจัยของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้เชี่ยวชาญมี ความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า การส่งเสริม การเกษตรของอำเภอคร่าวมีความต่อเนื่องในการส่งเสริม เพื่อจะทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

3. ผลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญ ทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริม เกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปัจจัยของ เศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นว่า การที่อำเภอได้รับ ความสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุน และส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่าง ครอบคลุมและทั่วถึง

การอภิปรายผล

1. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.87$, $SD=0.456$) ต่อภาพรวมสภาพ ปัจจัยการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของ อำเภอธัญบุรีตามปัจจัยของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง แทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยนั้น ผู้ศึกษา มีความเห็นว่า แม้อำเภอธัญบุรีมีเจ้าหน้าที่ด้านส่งเสริม การเกษตรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และ การส่งเสริม การเกษตรของอำเภอยังขาดความต่อเนื่อง ทำให้ประชาชน ขาดความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูก ต้อง ในขณะเดียวกันก็มีมุมมองที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนที่ได้จากการสัมภาษณ์แนวลึก ว่า เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของอำเภอไม่ได้ส่งเสริม ให้เกษตรกรนำภูมิปัญญาพื้นถิ่นมาปรับใช้ในการทำการ เกษตรทฤษฎีใหม่เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิต และ อำเภอไม่ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรทฤษฎีใหม่แบบปลด สารพิษ หรือเพื่อความปลอดภัยของตนเองและผู้บริโภค แต่ประชาชนยังมีช่องทางในการเรียนรู้จากสื่อต่างๆ และ เรียนรู้จากเพื่อนเกษตรกรด้วยกันที่มีประสบการณ์ จึงทำให้ ประชาชนสามารถมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานได้ในระดับหนึ่ง

2. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.686$) ต่อภาพรวมแนวทาง การพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ของอำเภอธัญบุรีตามปัจจัยของเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 5 ด้าน เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปาน กลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยนั้น ผู้ศึกษา มีความเห็นว่า การส่งเสริมการเกษตรของอำเภอ คร่าวมีความต่อเนื่องในการส่งเสริม เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและ ต่อเนื่อง แต่ในทางปฏิบัตินั้นยังไม่บรรลุเป้าหมายให้เป็น รูปธรรมในทุกตำบลของอำเภอธัญบุรี จึงทำให้ตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมาก หรือในระดับน้อยดังกล่าว

3. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน ระดับปานกลาง ($\bar{X}=1.82$, $SD=0.662$) ต่อภาพรวมปัจจัย ที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการ

ด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ เหตุผลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างเท็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเท็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยนั้น ผู้ศึกษาไม่ความเห็นว่า การดำเนินงานของอำเภอธัญบุรีในด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ผู้บริหาร เกษตรอำเภอ และผู้เกี่ยวข้อง ต้องประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อขอรับการสนับสนุน ด้านงบประมาณจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาครោគន៍ในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง จึงจะทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการด้านส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จได้ สอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่สัมภาษณ์แนวลึกทั้ง 5 คน ที่ล้วนเห็นว่า ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาประสบผลสำเร็จได้ได้แก่ การที่อำเภอได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาครោគន៍ในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำเภอธัญบุรีควรการส่งเสริมการเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อทำให้เกษตรกรมีความรู้ในการนำแนวคิดทฤษฎีใหม่ไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อำเภอธัญบุรีควรได้รับความสนับสนุนด้านงบประมาณ และทรัพยากรที่มีอย่างเพียงพอจากรัฐบาล ภาครัฐ และภาครោគន៍ในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนและส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้กับประชาชนได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ทำการศึกษาเพื่อต่อยอดจากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อค้นหาองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับการนำงบประมาณ ไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมในหน่วยงานอื่น นอกเหนือจากอำเภอธัญบุรีเพื่อเป็นการพิสูจน์ผลการวิจัยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต่อไป อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาหรือการวิจัยครั้งต่อไป อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ซึ่งผู้ศึกษาได้นำมาเป็นแนวคิดในครั้งนี้ไปปรับใช้เฉพาะบางด้านที่เหมาะสมกับหน่วยงานที่ศึกษาได้ หรือตัดบางด้านออกก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ครบหั้งหมดทุกด้าน ในทางตรงข้ามอาจเพิ่มจำนวนด้านหรือตัวชี้วัดขึ้นอีกได้ตามความเหมาะสม แต่ควรให้เหตุผลกำกับไว้ด้วยเสมอ

2. ทำการศึกษาวิจัยแบบเจาะลึกแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอธัญบุรีตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแต่ละด้าน โดยเปรียบเทียบหรือเทียบเคียงกับอำเภออื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

References

- Certo, C. S. (2007). *Modern management*. New York: Prentic-Hall.
- Chaisan, W. (2003). *The right to information of official information*. Bangkok: Nititam. (in Thai)
- Department of Interior, Ministry of Interior. (2016). *Population statistics of Thanyaburi district, Pathumthani province*. Bangkok: Author. (in Thai)
- Likert, R. A. (1961). *New pattern of management*. New York: McGraw-Hill.

- Shermerhorn, J. R. (1999). *Management*. New York: John Wiley & Son.
- Shinwinigul, W. (2006). *The learning process based on the sufficiency economy: A case study of Myterieng community, Chawang district, Nakhon Sri Thammara province*. Master of Arts Thesis, National Institute of Development Administration. (in Thai)
- Taylor, F. W. (1967). *Principles of scientific management*. New York: Norton Library.
- The Office of the National Economic and Social Development Board. (2012). *From the philosophy of sufficiency economy to practice over a decade*. Bangkok: Daoreok Communications. (in Thai)
- The Office of Pathumthani Province. (2014). *Pathumthani provincial development plan 2014 - 2016*. Pathumthani: Author. (in Thai)
- Weber, M. (1996). *The theory of social and economic organization*. New York: Free Press.
- Wiruchnipawan, W. (2007). *Administration and development management*. Bangkok: Exponetnet. (in Thai)
- Yamane, T. (1967). *Elementary sample theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentic-Hall.

